

➔ [Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen (havbunnsmineralloven)

Dato LOV-2019-03-22-7

Departement Olje- og energidepartementet

Ikrafttredelse 01.07.2019

Kunngjort 22.03.2019

Korttittel Havbunnsmineralloven

Kapitteloversikt:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser (§§ 1-1 - 1-8)

Kapittel 2. Åpning av områder for undersøkelse og utvinning (§§ 2-1 - 2-3)

Kapittel 3. Undersøkelsestillatelse (§§ 3-1 - 3-3)

Kapittel 4. Utvinningstillatelser mv. (§§ 4-1 - 4-16)

Kapittel 5. Avslutning av virksomhet mv. (§§ 5-1 - 5-6)

Kapittel 6. Særskilte krav til sikkerhet (§§ 6-1 - 6-5)

Kapittel 7. Registrering og pantsettelse (§§ 7-1 - 7-4)

Kapittel 8. Særlige regler om erstatning til norske fiskere (§§ 8-1 - 8-6)

Kapittel 9. Alminnelige bestemmelser (§§ 9-1 - 9-15)

Kapittel 10. Særlige regler for forekomster av skjellsand, sand og grus i kystnære områder (§§ 10-1 - 10-2)

Kapittel 11. Ikrafttredelse og endring av andre lover (§§ 11-1 - 11-2)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Lovens formål

Denne loven skal legge til rette for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen i samsvar med samfunnsmessige målsettinger, slik at hensynet til verdiskaping, miljø, sikkerhet ved virksomheten, øvrig næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt.

§ 1-2. Lovens saklige virkeområde

Denne loven gjelder virksomhet knyttet til undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på havbunnen og grunnen under denne.

Loven gjelder ikke for vitenskapelig forskning på undersjøiske mineralforekomster.

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på marine arter, planter og genetisk materiale som tas opp som ledd i aktiviteter omfattet av første ledd.

Loven gjelder med de begrensningene som følger av overenskomster med fremmede stater eller folkeretten for øvrig.

§ 1-3. Lovens geografiske virkeområde

Loven gjelder for mineralforekomster i Norges indre farvann, Norges sjøterritorium og på norsk kontinentalsokkel.

Med sjøterritoriet menes havområdet fra grunnlinjene ut til tolv nautiske mil som opprettet i medhold av lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone. Indre farvann omfatter havområdene innenfor grunnlinjene. Loven gjelder ikke for den delen av sjøen som er undergitt privat eiendomsrett.

Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områdene som strekker seg gjennom hele den naturlige forlengelsen av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra. Avgrensningslinjen for kontinentalsokkelen mot en annen stat går likevel ikke utover midtlinjen, med mindre noe annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller en overenskomst med vedkommende stat.

Loven gjelder ikke for virksomhet knyttet til mineralforekomster på norsk kontinentalsokkel utenfor Dronning Maud Land og Peter I Øy eller mineralvirksomhet i havområder utenfor norsk jurisdiksjon, som det internasjonale havbunnsområdet.

Kongen kan gi forskrift om eller fastsette i enkeltvedtak at loven også skal gjelde for videre bearbeiding av mineraler fra en utvunnet undersjøisk mineralforekomst som foregår på norsk landterritorium eller sjøgrunn underlagt privat eiendomsrett, når slik bearbeiding er nødvendig for eller utgjør en integrert del av utvinningen.

Kongen kan gi forskrift om lovens geografiske virkeområde.

§ 1-4. Retten til mineralforekomster og ressursforvaltning

Den norske stat har eiendomsrett til mineralforekomster på kontinentalsokkelen og eksklusiv rett til ressursforvaltning.

Ressursforvaltningen forestås av Kongen i samsvar med bestemmelsene i denne loven.

§ 1-5. Definisjoner

I denne loven forstås med:

- a) mineralvirksomhet: all virksomhet som er omfattet av lovens § 1-2
- b) innretning: installasjon, anlegg og annet utstyr for mineralvirksomhet, også rørledninger og kabler om ikke noe annet er bestemt, men ikke forsynings- og hjelpefartøy eller skip som transporterer mineraler i bulk
- c) undersøkelse: leting etter og kartlegging av mineralforekomster for kommersielt formål, medregnet geologiske, geofysiske, geokjemiske og geotekniske aktiviteter og drift og bruk av innretninger i den utstrekning de anvendes til undersøkelse

- d) utvinning: uttak av mineraler fra havbunnen eller havbunnens undergrunn for kommersielt formål, medregnet bearbeiding på innretninger, deponering av eventuelt overskuddsmateriale fra driften og bygging, plassering, drift og bruk av de innretninger som er nødvendig for utvinningen og transporten av mineralene til innretninger eller transportskip
- e) rettighetshaver: en fysisk eller juridisk person som etter loven her eller tidligere lovgivning har fått en tillatelse til undersøkelse eller utvinning av mineralforekomster eller en særskilt tillatelse til anlegg av og drift av innretninger, en gruppe personer som sammen har fått en slik tillatelse, eller en person som inngår i en slik gruppe
- f) operatør: en rettighetshaver som står for den daglige ledelse av mineralvirksomheten.

§ 1-6. *Krav om tillatelse*

Ingen andre enn staten kan drive mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen uten tillatelse, godkjenning eller samtykke etter denne loven. Bestemmelsene i loven for øvrig og de forskrifter som gis i medhold av den, gjelder for statlig mineralvirksomhet så langt de passer.

§ 1-7. *Krav til forsvarlig mineralvirksomhet*

Mineralvirksomhet etter denne loven skal foregå på en forsvarlig måte og ivareta hensynet til sikkerhet for personell, miljø og de økonomiske verdiene innretninger og fartøyer representerer.

Mineralvirksomheten må ikke unødvendig eller i urimelig grad vanskeliggjøre eller hindre skipsfart, fiske, luftfart eller annen virksomhet eller volde skade eller fare for skade på rørledninger, kabler eller andre undersjøiske innretninger. Alle rimelige foranstaltninger skal tas for å unngå skade på naturmangfoldet i havet eller kulturminner på havbunnen og å unngå forurensning og forsøpling.

§ 1-8. *Flyttbare innretninger under fremmed flagg*

Annen norsk lov enn loven her og vedtak truffet i medhold av annen lov gjelder ikke for andre flyttbare innretninger under fremmed flagg enn de som er permanent plassert, dersom ikke noe annet følger av lov eller er fastsatt av Kongen i statsråd.

Kapittel 2. Åpning av områder for undersøkelse og utvinning

§ 2-1. *Åpning av områder for mineralvirksomhet*

Kongen i statsråd kan beslutte at et nærmere avgrenset område av norsk kontinentalsokkel skal åpnes for mineralvirksomhet.

Før et område åpnes etter første ledd, skal det gjennomføres en konsekvensutredning.

Et utkast til beslutning om å åpne et nytt område for mineralvirksomhet, med tilhørende konsekvensutredning, skal sendes på høring. Interesserte skal normalt gis en frist på minst tre måneder til å uttale seg.

§ 2-2. *Konsekvensutredning før åpning*

Departementet er ansvarlig for å gjennomføre en konsekvensutredning før åpning av nye områder på kontinentalsokkelen for mineralvirksomhet.

Konsekvensutredningen skal bidra til å belyse de ulike interessene som gjør seg gjeldende på det aktuelle området, slik at dette kan ligge til grunn når det skal tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, området kan åpnes for mineralvirksomhet. Konsekvensutredningen skal belyse hvilke virkninger en eventuell åpning kan få for miljøet og antatte næringsrelaterte, økonomiske og sosiale virkninger.

Kongen kan gi forskrift om konsekvensutredninger.

§ 2-3. Mineralvirksomhet i åpnete områder

Tillatelse til mineralvirksomhet kan kun gis for områder som er åpnet etter § 2-1.

Kongen kan bestemme at lovens krav til åpningsprosess kan fravikes for kystnære mineralforekomster omfattet av kapittel 10.

Kongen i statsråd kan i særlige tilfeller gi tillatelse til mineralvirksomhet i områder som ikke omfattes av første ledd.

Kapittel 3. Undersøkelsestillatelse

§ 3-1. Søknad om og tildeling av undersøkelsestillatelse

Departementet kan etter en skriftlig søknad tildele en tillatelse til undersøkelse til en fysisk eller juridisk person.

En søknad om undersøkelsestillatelse skal presist angi det geografiske området den omfatter. Søknaden skal også redegjøre for

- a) i form av et undersøkelsesprogram, hvilke undersøkelser man ønsker å gjennomføre
- b) formålet med undersøkelsene, inklusive de mineralforekomstene man ønsker å undersøke
- c) når undersøkelsene er planlagt påbegynt og avsluttet
- d) hvor innenfor det geografiske området undersøkelsene skal utføres.

Departementet kan gi forskrift om nærmere krav til innholdet i søknaden.

Tillatelsen kan gis for hele eller deler av det omsøkte området og fastsette de geografiske koordinatene for det området den gjelder.

En undersøkelsestillatelse kan gis for inntil fem år. Dersom en undersøkelsestillatelse gis for en kortere periode, kan departementet senere forlenge tillatelsen innenfor rammen på fem år.

Det skal betales et behandlingsgebyr for søknad om undersøkelsestillatelse. Departementet gir forskrift om gebyrets størrelse.

Departementet kan gi forskrift om eller fastsette i den enkelte tillatelsen hvilke vilkår som knyttes til en tillatelse, som krav til teknologi, påkrevde sikkerhetstiltak og krav om å melde inn aktiviteter.

§ 3-2. Undersøkelsestillatelse gir ikke enerett eller fortrinnsrett

En undersøkelsestillatelse gir ikke enerett til undersøkelse i de områder som er nevnt i tillatelsen eller fortrinnsrett ved tildeling av utvinningstillatelse.

Departementet kan tildele utvinningstillatelse til andre i områder som dekkes av en undersøkelsestillatelse.

En undersøkelsestillatelse etter denne loven er ikke til hinder for

- a) at det gis rett til å foreta undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster i medhold av petroleumsloven
- b) aktivitet i medhold av lov 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster
- c) aktivitet i medhold av havressurslova og naturmangfoldloven
- d) aktivitet i medhold av havenergilova.

Det kan ikke gis undersøkelsestillatelse for områder som omfattes av utvinningstillatelser gitt i medhold av § 4-1. Det kan gjøres unntak fra første punktum dersom søknaden om undersøkelsestillatelse gjelder andre mineraler enn de som er omfattet av en pågående eller planlagt utvinning i henhold til en godkjent plan for utvinning etter § 4-4, og rettighetshaveren til utvinningstillatelsen samtykker.

§ 4-8 gjelder tilsvarende for andres rett til å plassere innretninger i områder som omfattes av en undersøkelsestillatelse.

§ 3-3. *Melding i forbindelse med undersøkelser mv.*

Rettighetshaveren skal senest fem uker før aktiviteten etter en undersøkelsestillatelse påbegynnes sende en melding til departementet, Oljedirektoratet, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Kystverket og Forsvarsdepartementet med opplysninger om

- a) tid, varighet og nøyaktige opplysninger om området undersøkelsene gjelder med posisjonslinjer
- b) undersøkelsesmetodene som skal anvendes
- c) hvilket fartøy som skal benyttes
- d) i hvilken form resultatene fra undersøkelsen vil foreligge.

Departementet kan gi forskrift om innsending av melding i forbindelse med undersøkelser, blant annet om unntak fra fristen i første ledd.

Departementet kan gi forskrift om at fartøy som driver undersøkelser etter mineraler, skal ha om bord og bruke utstyr som overvåker og rapporterer aktiviteten til fartøyet, som for eksempel satellittsporingsutstyr og ferdskriver.

Kapittel 4. Utvinningstillatelser mv.

§ 4-1. *Utlysing og tildeling*

Kongen kan på nærmere bestemte vilkår tildele utvinningstillatelser. En utvinningstillatelse gir rettighetshaveren enerett til undersøkelser etter og utvinning av alle mineralforekomster i området som er omfattet av tillatelsen.

Utvinningstillatelser kan bare tildeles juridiske personer som er stiftet i overensstemmelse med norsk lovgivning og er registrert i Foretaksregisteret, når ikke noe annet følger av internasjonale avtaler.

Før tildeling av en utvinningstillatelse finner sted, skal Kongen offentlig utlyse det området som det kan søkes om utvinningstillatelse for. I utlysningen skal det fremgå hvilke kriterier tildeling av utvinningstillatelse skal skje på grunnlag av, og hvilke frister og vilkår som gjelder. Kongen kan i særlige tilfeller tildele utvinningstillatelser uten utlysning. Områder som utlyses skal angis med geografiske koordinater. Koordinatene fastsettes i samsvar med petroleumsløven § 3-2.

Tillatelsen kan gis for hele eller deler av det omsøkte området. Kongen fastsetter de geografiske koordinatene for utvinningstillatelsen.

Kongen kan gi forskrift om eller fastsette i den enkelte tillatelsen hvilke vilkår som knyttes til en tillatelse, som omfanget av den arbeidsforpliktelsen som skal oppfylles, krav til teknologi, finansiell sikkerhetsstillelse, og påkrevde sikkerhetstiltak.

§ 4-2. *Søknad om tildeling av utvinningstillatelse*

En søknad om utvinningstillatelse skal redegjøre for

- a) hvilke mineralforekomster som er identifisert i området
- b) hvilke mineraler eller mineralforekomster som planlegges utvunnet
- c) eventuelt det kjente ressurspotensialet
- d) det geografiske området som ønskes omfattet av tillatelsen
- e) søkerens finansielle evne
- f) søkerens teknologiske kompetanse og tekniske gjennomføringsevne
- g) den foreslåtte utbyggingsløsningen
- h) all annen informasjon som er nødvendig for å avgjøre søknaden.

Departementet kan gi forskrift om nærmere krav til søknadens innhold.

Det skal betales et behandlingsgebyr for en søknad om utvinningstillatelse. Departementet gir forskrift om gebyrets størrelse.

§ 4-3. Arbeidsforpliktelse og arbeidsprogram

En søknad om utvinningstillatelse skal ledsages av et forslag til et arbeidsprogram. Programmet skal dekke perioden frem til tidspunktet for innsendelse av planen for utvinning.

Kongen kan pålegge rettighetshaver en nærmere bestemt arbeidsforpliktelse for det området utvinningstillatelsen omfatter. Arbeidsforpliktelsens innhold og omfang og fristen for oppfyllelse fastsettes av Kongen i den enkelte utvinningstillatelsen. Dersom ikke en kortere frist er fastsatt, skal arbeidsforpliktelsen være fullført innen den perioden som fastsettes etter § 4-5 første ledd.

Kongen kan etter søknad gjøre unntak fra arbeidsforpliktelsen eller endre den.

§ 4-4. Plan for utvinning av mineralforekomster

Beslutter en rettighetshaver til en utvinningstillatelse å utvinne en mineralforekomst, skal rettighetshaveren forelegge for departementet til godkjenning en plan for utvinning av mineralforekomsten. Planen skal være tilpasset virksomhetens omfang og inneholde en beskrivelse av utvinningen og en konsekvensutredning. Departementet kan etter søknad i særlige tilfeller helt eller delvis frafalle kravet om en plan for utvinning.

Beskrivelsen av utvinningen skal blant annet redegjøre for de aktuelle tekniske løsningene og økonomiske, ressursrelaterte, tekniske og sikkerhetsrelaterte forhold knyttet til utbyggingen og driften. Konsekvensutredningen skal i tillegg omfatte nærings- og miljørelaterte forhold, som forebyggende og avbøtende tiltak, og opplysninger om hvordan en innretning vil kunne disponeres ved avslutning av mineralvirksomheten.

Planen skal også inneholde opplysninger om innretninger for transport eller bearbeiding som omfattes av § 4-7 og gi opplysninger om hvilke tillatelser mv. som det er søkt om etter annen lovgivning.

Departementet kan gi forskrift om de nærmere kravene til en plan for utvinning.

Planlegges en utvinning i to eller flere trinn, skal planen så vidt mulig omfatte den samlede utvinningen. Departementet kan avgrense godkjenningen til å gjelde enkelte trinn.

Før en plan for utvinning er godkjent, skal det ikke inngås vesentlige kontraktsforpliktelser eller påbegynnes byggearbeider, med mindre departementet samtykker.

Departementet skal i et eget dokument redegjøre for og begrunne vedtaket om å godkjenne eller ikke godkjenne en plan for utvinning. I begrunnelsen skal det blant annet fremgå hvilke miljøvilkår som eventuelt er knyttet til godkjenningen, og hvilke tiltak som eventuelt er forutsatt å avbøte vesentlige negative miljøvirkninger. Dokumentet skal offentliggjøres, med unntak for eventuelle taushetsbelagte opplysninger.

Departementet skal underrettes om og godkjenne vesentlige avvik eller endringer av forutsetningene for en fremlagt eller godkjent plan og vesentlige endringer av innretninger. Departementet kan kreve fremlagt en ny eller endret plan for godkjenning.

§ 4-5. Utvinningstillatelsens varighet

En utvinningstillatelse gis for inntil ti år. Dersom utvinningstillatelsen gis for en kortere periode, kan departementet senere forlenge tillatelsen innenfor rammen på ti år.

Rettighetshavere som har oppfylt arbeidsforpliktelsen i henhold til § 4-3, og de vilkårene som for øvrig gjelder for den enkelte utvinningstillatelsen, kan søke om forlengelse av utvinningstillatelsen utover perioden som er fastsatt i medhold av første ledd. I vurderingen av hvorvidt forlengelse skal gis, skal departementet se hen til sannsynligheten for at en plan for utvinning vil kunne bli forelagt departementet for godkjenning innen

utløpet av forlengelsesperioden. Forlengelsen kan gis for perioder på inntil fem år. Departementet kan fastsette en ny arbeidsforpliktelse og nye vilkår i forbindelse med forlengelsen. Reglene om arbeidsforpliktelser i § 4-3 gjelder tilsvarende for arbeidsforpliktelser etter fjerde punktum.

Når en plan for utvinning er forelagt departementet for godkjenning, har rettighetshaveren etter søknad krav på å få utvinningstillatelsen forlenget med inntil 20 år. Departementet kan etter søknad fra rettighetshaveren beslutte ytterligere forlengelser under forutsetning av at utvinningen til enhver tid foregår i henhold til en godkjent plan for utvinning.

Dersom en utvinning ikke igangsettes innen fem år etter at planen for utvinningen ble godkjent, bortfaller utvinningstillatelsen. Det samme gjelder dersom en igangsatt utvinning blir innstilt i mer enn to år. Departementet kan forlenge fristen etter første og andre punktum dersom det kan godtgjøres at utvinningen vil igangsettes eller gjenopptas innen rimelig tid.

§ 4-6. *Tilbakelevering av områder*

Departementet skal ved tildelingen av en utvinningstillatelse fastsette hvor stor del av området som dekkes av tillatelsen, rettighetshaveren kan kreve forlengelse for etter § 4-5 tredje ledd. Departementet kan etter søknad samtykke i at rettighetshaveren beholder mer enn det området som er fastsatt ved tildelingen.

Rettighetshaveren kan med tre måneders varsel og virkning fra neste kalenderår levere tilbake hele eller deler av området som er omfattet av en utvinningstillatelse. Departementet kan kreve at vilkårene for tillatelsen og forpliktelsene som følger av den, skal være oppfylt før tilbakelevering av deler av området eller oppgivelse av tillatelsen.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av områder som tilbakeleveres etter første og andre ledd.

§ 4-7. *Særsilt tillatelse til anlegg av og drift av innretninger*

Departementet kan på nærmere bestemte vilkår gi tillatelse til anlegg av og drift av innretninger på kontinentalsokkelen når retten til anlegg og drift ikke følger av en godkjent plan for utvinning.

Tillatelser etter første ledd gis for en bestemt periode og kan etter søknad fra rettighetshaveren forlenges av departementet.

§ 4-8. *Rett for andre til å plassere innretninger mv.*

Rettighetshaveren kan ikke motsette seg at andre legger ut rørledninger, kabler eller andre typer ledninger eller plasserer andre innretninger på, i eller over området som omfattes av en utvinningstillatelse. Slike innretninger må ikke volde urimelig ulempe for rettighetshaveren og kan ikke være innenfor sikkerhetssonen som er fastsatt av departementet i medhold av § 6-3.

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for nødvendige trasé- og grunnundersøkelser for slik plassering.

§ 4-9. *Andre naturforekomster enn mineraler mv.*

En utvinningstillatelse etter denne loven er ikke til hinder for at andre enn rettighetshaveren gis rett til å foreta undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster i medhold av petroleumsloven når dette ikke medfører urimelig ulempe for den mineralvirksomheten som rettighetshaveren driver i medhold av utvinningstillatelsen. Det samme gjelder

- a) aktivitet i medhold av lov 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster
- b) aktivitet i medhold av havressurslova og naturmangfoldloven
- c) aktivitet i medhold av havenergiloja.

Dersom det er gjort funn av petroleum i et område som omfattes av en utvinningstillatelse etter denne loven, og fortsatt petroleumsvirksomhet ikke kan foregå uten å medføre urimelig ulempe for mineralvirksomheten som rettighetshaveren driver i medhold av utvinningstillatelsen, bestemmer Kongen hvilken av virksomhetene som skal utsettes, eventuelt i hvilket omfang. Det skal ved avgjørelsen tas hensyn til hva slags funn som er gjort, foretatte investeringer, hvilket stadium virksomheten har nådd, virksomhetens varighet og omfang og dens økonomiske og samfunnsmessige betydning.

Den som får utsatt sin virksomhet, har etter søknad krav på å få tillatelsen forlenget for et tidsrom som svarer til utsettelsen. Dersom utsettelsen bare gjelder en begrenset del av den virksomheten som kan utføres i henhold til tillatelsen, kan departementet fastsette en kortere forlengelse eller bestemme at forlengelse ikke skal gis eller bare gis for en del av området tillatelsen gjelder.

Dersom utsettelsen medfører at arbeidsforpliktelsen etter § 4-3 ikke kan gjennomføres innen den fastsatte fristen, skal fristen forlenges i nødvendig utstrekning.

Dersom mineralvirksomheten utsettes, skal arealavgiften for den perioden utsettelsen varer, frafalles.

Hvis en utsettelse etter andre ledd må antas å bli særlig langvarig, kan tillatelsen i stedet tilbakekalles.

Kongen kan ved enkeltvedtak bestemme at den som tillates å opprettholde sin virksomhet, helt eller delvis skal refundere påløpte omkostninger og i rimelig utstrekning dekke annet tap for den som må utsette, innskrenke eller stanse sin virksomhet.

§ 4-10. Eiendomsrett til utvunnede mineraler

Rettighetshaveren etter utvinningstillatelsen får eiendomsretten til de mineralene som utvinnes når de er tatt opp fra havbunnen til havets overflate.

§ 4-11. Forsvarlig utvinning

Utvinningen skal skje i samsvar med forsvarlige tekniske, miljøfaglige og sunne økonomiske prinsipper, og det skal unngås at mineraler går unødigt tapt. For å oppnå dette, skal rettighetshaveren fortløpende vurdere utvinningsstrategien og tekniske løsninger og iverksette nødvendige tiltak.

§ 4-12. Samordnet virksomhet og andres bruk av innretninger

Dersom det er rasjonelt å samordne utvinningen av mineralforekomster som ulike rettighetshavere har utvinningstillatelse for, skal det søkes oppnådd enighet om den mest rasjonelle samordningen av mineralvirksomheten. Avtaler om samordning av mineralvirksomhet skal godkjennes av departementet. Oppnås det ikke en slik avtale innen rimelig tid, kan departementet bestemme hvordan en samordnet mineralvirksomhet skal gjennomføres.

Departementet kan bestemme at innretninger som omfattes av §§ 4-4 og 4-7, og som eies eller brukes av en rettighetshaver, kan brukes av andre hvis hensynet til rasjonell drift eller samfunnsmessige hensyn tilsier det, og departementet finner at en slik bruk ikke er til urimelig fortrengsel for en rettighetshavers eget behov eller for noen som allerede har rett til å bruke innretningen.

En avtale om bruk av innretninger som omfattes av §§ 4-4 og 4-7 skal forelegges departementet til godkjenning, med mindre departementet bestemmer noe annet. Departementet kan ved godkjenning av avtale etter første punktum eller hvis det ikke oppnås enighet om slik avtale innen rimelig tid, samt ved pålegg etter annet ledd, fastsette tariffer og andre vilkår eller senere endre de vilkårene som er blitt avtalt, godkjent eller fastsatt, for å sikre at prosjekter blir gjennomført ut fra hensynet til ressursforvaltning og at eieren av innretningen gis en rimelig fortjeneste blant annet ut fra investering og risiko.

§ 4-13. Utvinningstillatelse med flere rettighetshavere

Departementet kan etter søknad bestemme at flere rettighetshavere kan være deltakere i en utvinningstillatelse og ved tildeling beslutte at en utvinningstillatelse skal deles mellom flere rettighetshavere.

Dersom en utvinningstillatelse er delt mellom flere rettighetshavere, utpeker departementet én av dem som operatør. Skifte av operatør krever departementets godkjenning.

Departementet kan sette som vilkår for tildeling av en utvinningstillatelse at rettighetshaverne inngår avtaler av bestemt innhold seg imellom, som regulerer samarbeidet i utvinningstillatelsen.

§ 4-14. Overdragelse av tillatelse mv.

En hel eller delvis overdragelse av en utvinningstillatelse eller tillatelse til anlegg av og drift av innretninger kan bare skje med samtykke fra departementet. Det samme gjelder for andre direkte eller indirekte interesseoverføringer eller deltakelser i tillatelsen, som overdragelse av aksjeposter og andre eierandeler som kan gi bestemmende innflytelse over en rettighetshaver som innehar en andel i en tillatelse.

En overdragelse av rettighetshavers eiendomsrett til faste innretninger kan bare skje med departementets samtykke.

Departementet kan gi forskrift om hvilke vilkår som kan fastsettes i saker etter første og annet ledd.

§ 4-15. Avgift til Den internasjonale havbunnsmyndigheten

For mineralvirksomhet utenfor 200 nautiske mil kan det pålegges en avgift til Den internasjonale havbunnsmyndigheten. Departementet gir forskrift om avgiftens størrelse og beregningsmåte og om innkreving av avgiften.

Avgiftskrav etter første ledd med tillegg av renter og omkostninger er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 4-16. Ilandføring av mineraler

Departementet kan ved enkeltvedtak eller forskrift bestemme hvor og på hvilken måte ilandføring av mineraler skal skje.

Kapittel 5. Avslutning av virksomhet mv.

§ 5-1. Oppryddingsplikt

Rettighetshaveren skal sørge for en forsvarlig opprydding mens arbeidene pågår og etter at disse er avsluttet, og gjennomføre de tiltak departementet fastsetter om opprydding og avslutning.

§ 5-2. Avslutningsplan

Med mindre departementet bestemmer eller samtykker til noe annet, skal rettighetshaveren legge frem en avslutningsplan for departementet senest to år før en tillatelse etter §§ 4-1 eller 4-7 utløper eller oppgis, eller bruken av en innretning endelig opphører. Rettighetshaveren skal gi departementet melding om opphørstidspunktet dersom bruken av en innretning antas å endelig opphøre før tillatelsen utløper.

En avslutningsplan skal omfatte et forslag til fortsatt produksjon eller nedstengning av produksjonen og disponeringen av innretninger der dette er aktuelt. Slik disponering kan blant annet være videre bruk i mineralvirksomheten, annen bruk, hel eller delvis fjerning eller etterlatelse. Planen skal inneholde en beskrivelse av avslutningen, en konsekvensutredning og de opplysningene og vurderingene som anses nødvendige for å fatte vedtak etter § 5-3. Departementet kan kreve ytterligere opplysninger og vurderinger, eller kreve ny eller endret plan. Departementet kan gi forskrift om de nærmere kravene til en avslutningsplan.

Departementet kan i særskilte tilfeller frafalle kravet om å legge frem en avslutningsplan.

Ved tilbakekall av en tillatelse gjelder bestemmelsene i første til tredje ledd tilsvarende så langt de passer.

§ 5-3. Vedtak om disponering

Departementet skal fatte vedtak om disponering og fastsette en frist for gjennomføring av vedtaket. I vurderingen som ligger til grunn for vedtaket, skal det blant annet legges vekt på tekniske, sikkerhetsrelaterte, miljørelaterte og økonomiske forhold og hensynet til andre brukere av havet.

Rettighetshaveren og eieren av en innretning er forpliktet til å sørge for at et vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet. Forpliktelsen til å gjennomføre disponeringsvedtaket gjelder selv om disponeringsvedtaket treffes eller skal gjennomføres etter utløpet av tillatelsen.

Dersom en tillatelse eller en andel i en tillatelse overdras etter § 4-14, skal den overdragende rettighetshaveren være subsidiært økonomisk ansvarlig overfor de øvrige rettighetshavere for kostnadene ved gjennomføringen av et vedtak om disponering. Den overdragende rettighetshaveren skal også være subsidiært ansvarlig overfor staten dersom utgifter knyttet til departementets vedtak om tiltak etter sjette ledd ikke dekkes av rettighetshaveren eller en annen ansvarlig. Det økonomiske ansvaret etter første og andre punktum beregnes på grunnlag av størrelsen på den overdratte andelen og fremmes mot den overdragende rettighetshaveren etter fradrag for skatteverdien av kostnadene som pådras ved gjennomføringen av disponeringsvedtaket. Den overdragende rettighetshaverens forpliktelser består ved senere overdragelser av andelen eller deler av denne, likevel slik at et krav først skal rettes mot det selskapet som sist overdro andelen. Det økonomiske ansvaret er begrenset til kostnader knyttet til innretninger som eksisterte på overdragelsestidspunktet. Det samme gjelder for den overdragende eieren ved en hel eller delvis overdragelse av eierandeler i rettighetshaveren.

Dersom en innretning er overdratt i medhold av § 4-14, er rettighetshaveren og eieren i fellesskap forpliktet til å sørge for at vedtaket om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet.

Dersom vedtaket om disponering går ut på at innretningen skal brukes videre i mineralvirksomheten eller annen bruk, er rettighetshaveren, eieren og brukeren i fellesskap forpliktet til å sørge for at fremtidige vedtak om disponering blir gjennomført, med mindre departementet bestemmer noe annet.

Dersom et vedtak om disponering ikke blir gjennomført innen den fastsatte fristen, kan departementet iverksette nødvendige tiltak på vegne av rettighetshaveren eller en annen ansvarlig og for deres regning og risiko. Utgifter til slike tiltak er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 5-4. Ansvar

Den som er forpliktet til å gjennomføre et disponeringsvedtak etter § 5-3, er ansvarlig for skade eller ulempe som voldes forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med disponering av innretningen eller gjennomføring av vedtaket ellers.

Dersom vedtaket går ut på etterlatelse, er rettighetshaveren eller eieren ansvarlig for skade eller ulempe som voldes forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med den etterlatte innretningen, med mindre departementet bestemmer noe annet.

Dersom det er flere ansvarlige etter første eller andre ledd, hefter de solidarisk for økonomiske forpliktelser, med mindre departementet bestemmer noe annet.

Ved et vedtak om etterlatelse kan det avtales mellom rettighetshaverne og eierne og staten at fremtidig vedlikehold og ansvar skal overtas av staten mot en avtalefestet økonomisk kompensasjon.

§ 5-5. Heftelser

Dersom staten krever en innretning fjernet, bortfaller de heftelsene som hviler på den. Det samme gjelder dersom staten overtar innretningen i henhold til § 5-6, men da skal bruksrettigheter stiftet med departementets samtykke likevel bestå.

§ 5-6. Statlig overtakelse

Staten har rett til å overta en rettighetshavers faste innretninger på kontinentalsokkelen når tillatelsen utløper, oppgis eller tilbakekalles, eller når bruken av slike innretninger opphører endelig. Kongen bestemmer med bindende virkning om og i hvilken utstrekning det skal betales vederlag for overtakelsen.

Dersom staten har meddelt at den vil benytte sin rett til å overta faste innretninger, får overtakelsen virkning seks måneder etter at tillatelsen er utløpt eller bortfalt på annen måte, eller at bruken av innretningen er endelig opphørt, med mindre noe annet avtales, eller departementet bestemmer noe annet.

Ved en statlig overtakelse skal innretningen med tilhørende utstyr være i en slik stand som et forsvarlig vedlikehold for operasjonell funksjonsdyktighet tilsier. Tvister om dette og om den erstatningen som eventuelt skal betales til staten for manglende vedlikehold, avgjøres ved skjønn.

Kapittel 6. Særskilte krav til sikkerhet

§ 6-1. Sikkerhet

Mineralvirksomhet skal gjennomføres slik at et høyt sikkerhetsnivå kan opprettholdes og utvikles i takt med den teknologiske utviklingen. Kongen kan gi forskrift om sikkerhet i mineralvirksomheten.

§ 6-2. Beredskap

Rettighetshaveren og andre som deltar i mineralvirksomheten skal til enhver tid opprettholde en effektiv beredskap med sikte på å møte fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre tap av menneskeliv eller annen personskade, forurensning eller stor materiell skade. Rettighetshaveren plikter å påse at nødvendige tiltak iverksettes for å hindre eller minimere skadevirkninger, også det som er nødvendig for så langt som mulig å føre miljøet tilbake til tilstanden før uhellet skjedde. Departementet kan gi forskrift om beredskap og tiltak etter første og andre punktum. Dette kan omfatte påbud om beredskapssamarbeid mellom flere rettighetshavere.

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i første ledd, kan departementet bestemme at andre skal stille nødvendige beredskapsressurser til rådighet for rettighetshaverens regning. Departementet kan for rettighetshaverens regning også iverksette tiltak for å skaffe nødvendige tilleggsressurser på annen måte.

Reglene i kapittel 5 i lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerd under krig, krigsfare og liknende forhold gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 6-3. Sikkerhetssoner mv.

Rundt og over innretninger på kontinentalsokkelen skal det være en sikkerhetssone, med mindre departementet bestemmer noe annet. I fare- og ulykkessituasjoner kan departementet opprette eller utvide sikkerhetssoner. Ustrekning av soner som nevnt i første og andre punktum bestemmes av Kongen. Første og andre punktum gjelder ikke for rørledninger og kabler.

Kongen kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at en sikkerhetssone skal gå over avgrensningslinjen til en annen stats kontinentalsokkel. Videre kan Kongen bestemme at det skal være en sikkerhetssone på norsk kontinentalsokkel selv om vedkommende innretning ligger utenfor denne.

Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at en sone tilsvarende sikkerhetssonen skal etableres i rimelig tid forut for plassering av innretninger som nevnt i første ledd.

Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at det skal være en sikkerhetssone rundt og over etterlatte eller dumpede innretninger eller deler av slike innretninger.

Uvedkommende fartøyer, luftputefartøyer, luftfartøyer, fiskeredskaper eller andre gjenstander må ikke befinne seg innenfor en sone som nevnt i første til fjerde ledd. Dersom fiske kan foregå i sonen eller deler av sonen uten å true sikkerheten eller hindre utøvelsen av mineralvirksomheten, kan departementet likevel gi

forskrift eller treffe enkeltvedtak om at slikt fiske kan finne sted.

Departementet kan gi forskrift om adkomst for innretninger som nevnt i første ledd til sone som nevnt i tredje ledd, og om merking og andre tiltak av hensyn til navigasjon.

§ 6-4. *Stansing*

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i § 6-2 skal rettighetshaveren eller andre som står for drift og bruk av innretningen, i nødvendig utstrekning stanse virksomheten så lenge kravet til forsvarlig virksomhet tilsier det.

§ 6-5. *Kvalifikasjoner*

Rettighetshaveren og andre som deltar i mineralvirksomhet, skal ha nødvendige kvalifikasjoner for å utføre arbeidet på en forsvarlig måte. Opplæring skal finne sted i nødvendig utstrekning.

Rettighetshaveren plikter i tillegg å påse at enhver som utfører arbeid for ham overholder bestemmelsene i første ledd.

Kapittel 7. Registrering og pantsettelse

§ 7-1. *Registrering av tillatelser*

Departementet skal føre et register over alle utvinningstillatelser gitt etter denne loven. Registeret skal hete Havbunnsmineralregisteret. Departementet kan gi forskrift om at registeret også skal omfatte tillatelser gitt etter § 4-7.

I registeret gis hver tillatelse sitt eget blad. Departementet skal føre dagbok over de dokumentene som skal registreres, og kan gi forskrift om hvordan dagboken og registeret skal innrettes og føres, meldeplikt for rettighetshaveren ved overdragelse og andre endringer vedrørende tillatelsen og fremgangsmåten for øvrig ved registreringen. Det kan også gis forskrift om hvilke gebyrer som kan kreves.

Tinglysingsloven kapittel 2 og 3 gjelder tilsvarende så langt de passer, og ikke noe annet følger av loven her eller forskrift gitt i medhold av loven.

§ 7-2. *Pantsettelse av tillatelser*

Departementet kan samtykke til at en rettighetshaver pantsetter en hel tillatelse eller at den enkelte rettighetshaveren pantsetter sin andel i en tillatelse som ledd i finansiering av virksomheten knyttet til tillatelsen. I særlige tilfeller kan departementet samtykke til at finansieringen omfatter virksomhet i henhold til en annen tillatelse enn den som pantsettes.

En pantsettelse etter første ledd får rettsvern ved registrering i Havbunnsmineralregisteret.

§ 7-3. *Panterettens omfang mv.*

Ved pantsettelse av hele tillatelser etter § 7-2 omfatter panteretten de rettighetene som til enhver tid følger av tillatelsen og pantsetterens øvrige rettigheter knyttet til virksomhet som utøves i henhold til tillatelsen.

Panteretten omfatter ikke rettigheter i innretninger som er registrert i et annet realregister, eller rettigheter i innretninger plassert på land eller sjøgrunn som er undergitt privat eiendomsrett.

Panteretten omfatter heller ikke rettigheter i flyttbare anleggsmaskiner som kan pantsettes etter panteloven § 3-8, eller rettigheter i annet løsøre som kan registreres i et annet realregister. Reglene i panteloven §§ 3-4 og 3-7 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Ved pantsettelse av en andel i en tillatelse etter § 7-2, omfatter panteretten pantsetterens ideelle andel av den formuesmassen som til enhver tid er knyttet til tillatelsen og pantsetterens øvrige rettigheter knyttet til virksomhet som utøves i henhold til tillatelsen.

§ 7-4. *Panthaverens rett mv.*

Departementet skal gi en panthaver et skriftlig varsel om tilbakekall eller oppgivelse av en tillatelse eller av en andel i denne, med meddelelse om at panteretten bortfaller dersom det ikke begjæres tvangssalg uten unødig opphold. Er tvangssalg begjært i rett tid, kan det ikke meddeles en ny tillatelse i strid med panthaverens rett.

En panterett som nevnt i første ledd kan ikke overdras eller pantsettes uten departementets samtykke. Den kan heller ikke uten et slikt samtykke være gjenstand for utlegg, arrest eller gjeldsforhandling eller inngå i panthaverens konkursbo.

Kapittel 8. Særlige regler om erstatning til norske fiskere

§ 8-1. *Saklig virkeområde og definisjoner*

Dette kapittelet gjelder erstatning for økonomisk tap som en mineralvirksomhet påfører norske fiskere som følge av at virksomheten legger beslag på fiskefelt, eller medfører forurensning og avfall, eller ved at en innretning eller tiltak i forbindelse med plassering av en innretning volder skade.

Med forurensning og avfall i dette kapittelet forstås forurensning og avfall som nevnt i forurensningsloven § 6 første ledd nr. 1 og 2 og § 27 første ledd.

Med norske fiskere menes i dette kapittelet personer registrert i fiskermanntallet og eiere av fartøy som er innført i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

§ 8-2. *Beslagleggelse*

Dersom mineralvirksomheten i et område helt eller delvis beslaglegger et fiskefelt, plikter staten i den utstrekning fisket blir umuliggjort eller vesentlig vanskeliggjort, å yte erstatning for det økonomiske tapet dette medfører.

Erstatningen kan fastsettes helt eller delvis som et engangsbetrag eller som faste årlige beløp. Tap som er oppstått mer enn syv år etter at beslagleggelsen fant sted, kan ikke kreves erstattet.

Staten kan kreve regress av rettighetshaveren dersom rettighetshaveren burde ha avverget tapet.

§ 8-3. *Ansvar for forurensning og avfall*

Rettighetshaveren er erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for økonomisk tap som følge av forurensning og avfall fra mineralvirksomheten, utgifter til rimelige tiltak for å avverge eller begrense slik skade eller slikt tap og for skade eller tap som slike tiltak medfører.

Rettighetshaverens ansvar etter første ledd omfatter også skade og ulempe fra forurensning og avfall som følge av trafikk med forsynings- eller hjelpefartøy og ved forflytning av en innretning til eller fra vedkommende felt. Rettighetshaveren kan gjøre gjeldende regressansvar mot den direkte skadevolderen eller rederen dersom de ellers gjeldende ansvarsvilkårene er oppfylt.

For at erstatning skal kunne kreves for tapt fangsttid i forbindelse med lokalisering, merking, opptak eller ilandbringelse av gjenstander, må gjenstandene merkes forsvarlig eller bringes i land og forevises for politiet, havnemyndighet eller annen tilsvarende offentlig myndighet, med mindre det foreligger absolutte hindringer. Posisjonen må i alle fall meldes til politiet eller havnemyndighet.

Tredje ledd gjelder også ved erstatning for annet tap dersom en slik merking, posisjonsangivelse eller ilandbringelse med rimelighet kan kreves.

Erstatningsansvaret omfatter også andre fartøy som bistår et fiskefartøy med å bringe gjenstander til land.

§ 8-4. *Solidaransvar*

Dersom det er voldt skade som nevnt i § 8-3 uten at skadevolderen kan identifiseres, skal rettighetshaverne være solidarisk ansvarlige i den utstrekning skaden kan tenkes å være forårsaket av mineralvirksomhet i tilknytning til vedkommendes tillatelse.

§ 8-5. *Innretning mv. som volder skade*

Dersom en innretning eller tiltak i forbindelse med plassering av en innretning volder skade, og skadelidte ikke har rett til erstatning etter bestemmelsene i § 8-2, er rettighetshaveren erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for det økonomiske tapet som fiskerne lider som følge av skaden.

§ 8-6. *Nemnd mv.*

Krav som fremmes i medhold av dette kapittelet skal behandles av en nemnd. Kongen gir forskrift om nemndas sammensetning og saksbehandling og om klagebehandlingen ved klage over nemndas avgjørelser.

Klageinstansens vedtak kan innen to måneder etter at vedkommende part har fått melding om vedtaket, ved stevning bringes direkte inn for tingretten.

Krav fastsatt av nemnda eller klageinstansen er tvangsgrunnlag for utlegg etter at klagefristen eller fristen i annet ledd er utløpt.

Ved oversittelse av fristen i andre ledd, kan klageinstansen etter reglene i forvaltningsloven § 31 vedta at tingretten skal ta saken til behandling. Vedtak som gjelder fristoversittelser kan ankes til tingretten.

Kapittel 9. Alminnelige bestemmelser

§ 9-1. *Tilsynsmyndighet*

Departementet fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven blir overholdt av alle som utøver mineralvirksomhet som omfattes av loven.

Tilsynsmyndigheten kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven.

Tilsynsmyndigheten skal på ethvert tidspunkt ha adgang til alle innretninger for gjennomføring av tilsynsvirksomhet, også skip som benyttes for mineralvirksomhet.

Utgiftene til tilsyn kan kreves dekket av rettighetshaveren eller den som tilsynet i det enkelte tilfellet retter seg mot eller finner sted hos.

§ 9-2. *Forsikringsplikt, sikkerhetsstillelse mv.*

Den virksomheten rettighetshaveren driver etter loven, skal til enhver tid være forsikret. Rettighetshaveren skal sørge for en rimelig forsikringsdekning ut fra hensynet til risikoeksponering og premiekostnader.

Departementet kan ved tildeling av tillatelser etter denne loven, eller senere, bestemme at rettighetshaveren skal stille en slik sikkerhet som departementet godkjenner, for oppfylling av de pliktene rettighetshaveren har påtatt seg i forbindelse med mineralvirksomhet etter denne loven og for mulig ansvar.

Departementet kan gi forskrift om krav til forsikringsdekning og sikkerhetsstillelse.

§ 9-3. *Plikt til å etterleve loven og påse at bestemmelser blir overholdt*

Rettighetshaveren og andre som deltar i mineralvirksomhet etter denne loven, plikter å iverksette systematiske tiltak som skal sikre at loven, forskrifter gitt med hjemmel i loven og enkeltvedtak truffet i medhold av loven, etterleves.

I tillegg plikter rettighetshaveren å påse at enhver som utfører arbeid for ham, enten personlig, ved ansatte eller ved entreprenører eller underentreprenører, overholder bestemmelsene gitt i eller i medhold av loven.

§ 9-4. *Ansvar for forpliktelser*

Rettighetshavere som sammen innehar en tillatelse, er solidarisk ansvarlige overfor staten for økonomiske forpliktelser som følger av mineralvirksomhet i henhold til tillatelsen.

§ 9-5. *Ansvar for skadeforvoldelse*

Dersom noen som utfører oppdrag for en rettighetshaver blir erstatningsansvarlig overfor en tredjemann, hefter rettighetshaveren for erstatningskravet i samme omfang som og solidarisk med skadevolderen og eventuelt dennes arbeidsgiver.

Rettighetshaveren er erstatningsansvarlig for forurensningsskade uten hensyn til skyld. For øvrig gjelder reglene i forurensningsloven kapittel 8 så langt de passer.

§ 9-6. *Tvangsmulkt*

For å sikre at bestemmelsene i loven eller enkeltvedtak truffet i medhold av loven blir gjennomført, kan departementet treffe vedtak om tvangsmulkt.

Tvangsmulkten kan fastsettes når en overtredelse av loven eller et vedtak er oppdaget og begynner å løpe, dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting av forholdet. Dersom særlige grunner tilsier det, kan en tvangsmulkt fastsettes på forhånd, og den løper da fra en eventuell overtredelse tar til.

Departementet kan gi forskrift om tvangsmulkt, blant annet om tvangsmulktens størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt og frafall av en påløpt tvangsmulkt.

§ 9-7. *Overtredelsesgebyr*

Departementet kan pålegge den som har overtrådt bestemmelser gitt i denne loven, å betale et overtredelsesgebyr til statskassen. Fysiske personer kan bare ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser. Et foretak kan ikke ilegges overtredelsesgebyr dersom overtredelsen skyldes forhold utenfor foretakets kontroll.

Departementet kan gi forskrift om overtredelsesgebyr, blant annet om vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr, størrelsen på gebyret, renter og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall, og frafall av et ilagt overtredelsesgebyr.

§ 9-8. *Midlertidig stans av virksomhet*

Hvis en rettighetshaver ikke etterkommer et pålegg om tiltak gitt i eller i medhold av loven, kan departementet kreve midlertidig stans av virksomheten.

Departementet kan iverksette midlertidig stans av virksomheten dersom dette er nødvendig for å avverge en overhengende fare.

Utgiftene til å stanse virksomheten kan kreves dekket av rettighetshaveren. Et krav om utgiftsdekning er tvangsr grunnlag for utlegg.

§ 9-9. Endring og tilbakekall av tillatelse mv.

Departementet kan oppheve, trekke tilbake, endre vilkårene i eller sette nye vilkår for en tillatelse etter denne loven eller en forskrift gitt i medhold av loven dersom

- a) det foreligger en grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven
- b) rettighetshaveren ikke etterkommer et pålegg om å rette eller stanse forhold som er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven eller vedtak truffet etter denne loven
- c) tillatelsen er gitt på grunnlag av uriktige eller ufullstendige opplysninger om forhold av vesentlig betydning
- d) vesentlige forutsetninger som lå til grunn for å gi tillatelsen er bortfalt
- e) den sikkerheten som rettighetshaveren plikter å stille etter § 9-2 er vesentlig svekket, eller selskapet eller sammenslutningen som innehar tillatelsen, oppløses eller tas under akkord- eller konkursbehandling.

En endring eller et tilbakekall av en tillatelse etter første ledd kan gjøres tidsbegrenset. Tidsbegrensede endringer eller tilbakekall kan gjøres betinget av at bestemte forhold utbedres eller endres.

Ved avgjørelser etter paragrafen her skal det tas hensyn til det økonomiske tapet og de ulempene som det må påregnes at en endring eller et tilbakekall vil påføre innehaveren av tillatelsen, og de fordelene og ulempene som endringen eller tilbakekallet for øvrig vil medføre.

Departementet kan gi forskrift om endringer og tilbakekall av tillatelser.

§ 9-10. Følgene av tilbakekall, oppgivelse av rettigheter eller bortfall av andre grunner

Et tilbakekall av en tillatelse, oppgivelse av rettigheter eller bortfall av rettigheter av andre grunner fritar ikke for de økonomiske forpliktelsene som følger av denne loven, forskrifter gitt i medhold av loven eller enkeltvedtak med særskilte vilkår fastsatt i medhold av loven. Hvis en arbeidsforpliktelse eller en annen forpliktelse ikke er oppfylt, kan departementet kreve innbetalt helt eller delvis det beløpet som oppfyllelse av forpliktelsen ville ha kostet. Beløpet fastsettes med bindende virkning av departementet.

Blir en tillatelse som er knyttet til en etablert innretning trukket tilbake, skal det fastsettes en frist for å sørge for at innretningen blir overtatt av noen som lovlig kan drive virksomheten.

Blir en utvinningstillatelse trukket tilbake, kan departementet lyse ut utvinningstillatelsen for innhenting av søknad fra andre interesserte, eller pålegge en frist for overdragelse. Ved utlysningen gjelder reglene i kapittel 4 for behandling av søknader så langt de passer.

§ 9-11. Rapporteringskrav og datainnsamling mv.

Departementet kan kreve at materiale og opplysninger som en rettighetshaver, operatør, entreprenør eller underentreprenør har eller utarbeider vedrørende planlegging og gjennomføring av mineralvirksomhet etter denne loven, skal være tilgjengelige i Norge. Departementet kan også kreve at dette overleveres vederlagsfritt til departementet eller den departementet utpeker. Overleveringen skal skje på det formatet departementet bestemmer, i den utstrekning dette finnes rimelig.

Rettighetshaveren skal vederlagsfritt sende prøver av de mineralene som tas opp fra havbunnen, til departementet eller den departementet utpeker. Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at tilsvarende skal gjelde for biologisk materiale. Staten overtar eiendomsretten til det innsendte materialet.

Rettighetshaveren skal vederlagsfritt sende følgende materiale til departementet, eller den departementet utpeker

- a) rapporter fra undersøkelser så snart de foreligger, og senest tre måneder etter at undersøkelsene er avsluttet
- b) kopier av data, prøver og resultater og tolkningen av dem
- c) opplysninger om uttak av mineraler, og mengden som er tatt ut, og en beskrivelse av mineralgehalten

d) opplysninger om videresalg av mineraler og salgsverdien.

Departementet kan gi forskrift om hvilket materiale som skal være tilgjengelig for myndighetene, hva som kan kreves overlevert, når materialet senest skal være tilgjengelig eller overlevert, og om hvilke opplysninger som skal gis til offentlige myndigheter før mineralvirksomheten begynner, og etter at den er kommet i gang.

§ 9-12. Taushetsplikt

Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang til eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om geologiske forhold i materiale eller i opplysninger som nevnt i § 9-11 andre og tredje ledd, og fastsette varigheten av en slik taushetsplikt.

Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at opplysninger av enhver art som meddeles myndighetene i forbindelse med en søknad om utvinningstillatelse skal være underlagt taushetsplikt og varigheten av slik taushetsplikt.

Forskrifter eller enkeltvedtak som blir gitt i medhold av denne paragrafen, skal ikke være til hinder for at departementet gir generelle uttalelser om virksomheten og mulighetene for å finne mineralforekomster, eller til bruk for utarbeidelse av oversiktskart eller for statistiske formål. Slike forskrifter eller enkeltvedtak skal heller ikke hindre utveksling av informasjon som forutsatt i lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret og lov 6. juni 1997 nr. 35 om Oppgaveregisteret eller en annen lovpålagt utveksling av informasjon med offentlige organer.

§ 9-13. Partsinnsyn mv.

Reglene i forvaltningsloven § 18 første ledd om en parts rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter gjelder ikke i saker som gjelder søknader om utvinningstillatelse etter denne loven.

§ 9-14. Straffebestemmelser

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser, påbud, forbud, eller vilkår gitt i eller i medhold av §§ 1-6, 4-16, 5-1, 5-3, 6-1, 6-2, 6-3 eller 6-4 straffes med bøter eller fengsel inntil to år, hvis ikke overtredelsen rammes av et strengere straffebud.

§ 9-15. Opplysninger om betalinger

Departementet kan gi forskrift om at rettighetshavere og forvaltningsorganer skal gi opplysninger om betalinger til eller fra staten i tilknytning til mineralvirksomheten. Forvaltningsorganer kan pålegges å gi slike opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Opplysningene kan offentliggjøres både av avgiveren og mottakeren av opplysningene.

Kapittel 10. Særlige regler for forekomster av skjellsand, sand og grus i kystnære områder

§ 10-1. Tilpasninger for kystnære forekomster

Kongen kan gi forskrift om i hvilken grad lovens bestemmelser skal gjelde for undersøkelse og utvinning av forekomster av skjellsand, sand og grus i området fra marbakken og ut til én nautisk mil fra grunnlinjene. Dette kan også omfatte unntak fra loven.

§ 10-2. Fylkeskommunenes kompetanse

Fylkeskommunen kan tildele tillatelser til undersøkelse eller utvinning av skjellsand, sand og grus i området nevnt i § 10-1.

Kapittel 11. Ikrafttredelse og endring av andre lover

§ 11-1. *Ikrafttredelse mv.*

Loven trer i kraft fra den tiden¹ Kongen bestemmer.

For tillatelser gitt før lovens ikrafttredelse gjelder loven i den utstrekning bestemmelsene ikke er i strid med tillatelsen som er gitt.

¹ Fra 1 juli 2019 iflg. res. 22 mars 2019 nr. 264.

§ 11-2. *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

— — —